

**GAZIANTEP KENT KONSEYİ
AFET VE KRİZ ÇALIŞMA GRUBU**

GAZIANTEP İLİ AFET VE RİSK YÖNETİM RAPORU

**HAZIRLAYAN
AFET VE KRİZ ÇALIŞMA GRUBU**

Haziran, 2020

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1.	GİRİŞ	1
2.	AFET YÖNETİM SİSTEMİ.....	3
2.1	Risk ve Zarar Azaltma Aşaması	4
2.2	Hazırlık Aşaması.....	4
2.3	Müdahale Aşaması.....	4
2.4	İyileştirme Aşaması	4
3.	YAPILAN ÇALIŞMALAR	6
4.	YAPILAMAYANLAR VE YAPILAMAMA NEDENLERİ	7
5.	YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR	8
6.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	15
7.	KAYNAKLAR	17

GİRİŞ

İlimiz deprem, heyelan, sel vb. gibi doğa olaylarının tehlikesi altında bulunmaktadır. Önemli olan; bu doğa olaylarının yerleşim birimlerinde afetlere dönüşmemesini sağlayabilmektir. Kentsel riskler; plansız şehirleşme ve bunun sonucu olan aşırı kalabalıklaşma, hatalı arazi kullanım kararları, çarpık ve kaçak yapılaşma ve yetersiz altyapı nedeni ile artmıştır. Riskleri ve sosyal hasar görebilirliği azaltmak, afetlerin etkilerini önlemek için yeni stratejiler ışığında en azından kurumsal düzeyde sonuçlara varılmalıdır.

Kentimizde afetlere yönelik dirençli bir kent olma konusunda, olası depremlerin meydana getireceği can ve mal kayıplarını azaltmada ve depremle baş edebilmede, deprem sonrası strateji ve eylemlerin belirlenmesine ve kentimizde bir an önce depreme dayanıklı yaşanabilir, güvenli, sağlıklı yerleşim alanlarının oluşturulması için bilim ve tekniğe uygun, kapsamlı ve bütüncül planlama çalışmalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Böylece; Riskleri oluşturan tehlikelerin önceden belirlenmesi ve zarar görebilirlik düzeyinin tespitine yönelik kentsel risk değerlendirme çalışmalarını içeren bir mekansal planlama yaklaşımı olası afetlerin olumsuz sosyal ve ekonomik etkilerini azaltabilmektedir.

Gaziantep`in ihtiyacı olana afet risklerini en aza indirgeyecek, riskli alanların belirlenmesi, riskli yapıların özellikle sağlık ve eğitim kurumları başta olmak üzere, tarihi ve kültürel çevreler, risk teşkil eden yapı stoklarının ve zemin yapısının bilim ve tekniğe uygun envanter çalışmalarının yapılmasına, güncel bilgi teknolojilerinin oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Depremlerin neden olabilecekleri fiziksel, ekonomik, sosyal, çevresel ve kayıpları önlemek veya etkilerini azaltmak ve depreme dirençli, güvenli, hazırlıklı ve sürdürülebilir yeni yaşam çevreleri oluşturmak için riskleri en aza indirgeyecek, sakinim planlaması ve şehircilik anlayışına ve bu amaca yönelik kurumsal altyapının oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Farklı kurum ve kuruluşların doğal afetleri önleyici, eşgüdüm içerisinde işbirliği içerisinde çalışması ve bu verilerin ışığında bu alanlardaki riskleri önleyecek müdahale biçimlerinin belirlenmesi ve mekansal planlama çalışmalarına aktarılması gerekmektedir. Özellikle Yerel Yönetimlerin, doğal afetler konusunda toplumsal bir bilinç ve katılım ortamının oluşturulmasını ve afet risklerinin önlenmesine yönelik kısa, orta ve uzun vadede yapılacak planlama çalışmalarının farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları katılımıyla yapılması büyük önem taşımaktadır.

Bu rapor “Afet Yönetim Sistemi”, “Mevcut Yapılan Çalışmalar”, “Yapılamayanlar ve Yapılamama Nedenleri” ve “Yapılması Gereken Çalışmalar” başlığı altında değinilmektedir.

2. AFET YÖNETİM SİSTEMİ

Afet yönetimi kavramı “Afet sonucunu doğurabilecek olayların önlenmesi veya zararlarının azaltılmasını amaçlamaktadır. Afetlere hazırlık, afetlerden sonra müdahale etme ve iyileştirme gibi çalışmaların tümünde yapılması gereken faaliyetlerin, toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde planlanması, yönlendirilmesi, desteklenmesi, koordine edilmesi, gerekli mevzuat ve kurumsal yapılanmaların oluşturulması veya yeniden düzenlenmesi ve etkin ve verimli bir uygulamanın sağlanabilmesi için toplumun tüm kurum ve kuruluşlarıyla kaynaklarının, bu ortak amaçlar doğrultusunda yönetilmesi” şeklinde ifade edilmektedir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere, genel yönetim yaklaşımından çok da farklı olmayan ancak konu özelinde yeniden değerlendirilmiş temel ilke ve amaçlara sahip olan afet yönetimi kavramı, dört aşamadan oluşmaktadır.

Şekil 1. Afet Döngüsü

2.1 Risk ve Zarar Azaltma Aşaması

Afet tehlikesinin ve riskinin belirlenmesi, mümkünse önlenmesi veya büyük kayıplar doğurmaması için gereken önlemlerin alınması, toplumun afet tehlikesi ve riski konusunda bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve baş edebilme kapasitesinin geliştirilmesi, afet öncesi ve sonrasında uygulanan mevzuat ve kurumsal yapılanmanın geliştirilmesi, araştırma–geliştirme politika ve stratejilerinin belirlenmesi ve uygulanması gibi faaliyetlerin oluşturduğu safha olarak tanımlanmaktadır.

2.2 Hazırlık Aşaması

Afet öncesinde beklenen tehlikelere karşı planlama, kaynak yönetimi, karşılıklı yardımlaşma, toplum bilgilendirmesi ve müdahale personelinin eğitilmesi gibi faaliyetleri kapsayan aşamaların oluşturduğu safhadır. Planlama safhası olarak da adlandırılmaktadır.

2.3 Müdahale Aşaması

Görece afet yönetiminin en önemli safhası olmakla birlikte, afet olayının vuku bulmasından hemen sonra başlayan ve arama–kurtarma çalışmaları, ilk yardım ve tıbbi müdahale, geçici barınma, iaşe gibi ihtiyaçların ivedilikle karşılandığı safhadır.

2.4 İyileştirme Aşaması

Afetin etkisine maruz kalan bölgede güvenli bir yaşam ve normalleşmiş sosyo-ekonomik şartlara dönülmesi amacıyla yapılan faaliyetleri kapsamaktadır. Altyapı hizmetlerinin yeniden oluşturulması, eğitim, sağlık, ulaşım gibi hizmetlerin yeniden sağlanmaya çalışılması, küçük işletmelere kredi sağlanması gibi uzun dönemli sonuçların da hesaplandığı bir safhadır. Ayrıca bu safha afet yönetimi döngüsü içerisinde, bir zarar azaltma aşaması olarak da değerlendirilmektedir.

Günümüzde meydana gelen hayli karmaşık afetler ve bunların sonuçları ile birlikte, afet yönetiminin çok aktörlü, çok disiplinli ve birden fazla amaca ulaşmayı hedefleyen yapısı, afet yönetimi çalışmalarının sadece afet sırasında ve sonrasında yapılacak müdahaleler ile sınırlandırılmayacağını açık bir şekilde göstermektedir.

Afet meydana gelmeden gereken önlemlerin alınmasının, en az afet sırasındaki etkin ve verimli müdahale faaliyetleri kadar önemli olduğunu, yakın tarihimiz ortaya koymaktadır. Bu nedenle, günün koşullarına uygun, modern ve bütünleşik bir afet yönetim sistemi için gerekli çalışmalar şöyledir:

- Tüm tehlikeleri göz önüne almak,
- Tüm evreleri uygulamak,
- Tüm kaynakları kullanmak,
- Tüm birey ve kurumların bu çalışmalara katılmalarını sağlamak,

3. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kuşkusuz, İlimizin birçok değerli kurum veya kuruluşları tarafından bir çok çalışma yapıldığını bilmekteyiz. İlimizde afetlere yönelik olarak; ulusal veya uluslar arası çalıştay (Gaziantep Deprem Master planı), sempozyum, konferans, Gaziantep İl Afet Müdahale Planı gibi çalışmaların yapıldığını bilinmektedir.

- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi. *Gaziantep Deprem Master Planı Yol Haritası Çalıştay Sonuç Raporu*. 13.01.2018.
- Gaziantep İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü. *Gaziantep İl Afet Müdahale Planı*. 2019.

Yapılması gerekenin artık; yazma, konuşma, tartışma yerine eyleme geçmek zorunda olduğumuzdur. Bizlerden beklenen bu çalışmaların içeriğinde yer alan hususların bir an önce hayata geçirilmesidir.

4. YAPILAMAYAN ÇALIŞMALAR VE YAPILAMAMA NEDENLERİ

Birleşmiş Milletler dâhil birçok uluslararası kuruluş, afetler öncesi risk azaltma çabalarına öncelik vermeyi kararlaştırmış olmasına rağmen, Türkiye’de risk yönetimi odaklı ve öncelikli afet yönetimi anlayışı henüz mümkün olamamıştır. Bu kapsamda yapılamayan iş ve işlemleri genel olarak üç temel başlıkta toplamak mümkündür.

- a) Ülke veya kent bazında yeterli olabilecek bir risk azaltma stratejisi oluşturulamadı.
- b) İdareler bu konuda kamuoyunun güvenini yeterince sağlayamadı.
- c) Gerekli mevzuat değişikliği yanında, halka yönelik yeterli düzeyde bilinçlendirmenin yapılamamış olması.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız tüm bu hususların yanı sıra, kurumların deprem zararlarını azaltmaya yönelik olarak doyurucu ve istenilen düzeyde uygulamalar yapamayılarının nedenlerini;

- Kurumsal sorumlulukların neden olduğu sorunlar,
- Planlamanın neden olduğu sorunlar,
- Yapılaşmış çevrenin neden olduğu sorunlar.

Bunun dışında; bazı idarelerin konuyu algılamadaki yetersizliği, deprem yatırımlarının idare açısından düşük cazibesinin olması, insanlarımızın yaşam alanı çevresinden ayrılmama kararlığı, unutma psikolojisi gibi unsurları diğer olumsuzluklar olarak vermek mümkündür.

5. YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

Afetlere yönelik zarar azaltma çalışmalarında temel hedefin; geri dönüşü mümkün olmayan varlıkların yani, insan hayatı, tarihi ve kültürel mirası korunması olmalıdır. Bu hedefi gerçekleştirebilmek içinde, aşağıda sıralanan çalışmaların biran önce başlatılması gerekmektedir.

1. PLANLAMA VE RİSK AZALTMA	
KONU BAŞLIĞI	ÖNERİLER
Tehlike ve Risklerin Belirlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • İlimizde mevcut tüm tehlike ve risklerin belirlenmesi, • Gaziantep’indepremselliği ve sismik tehlike analizinin yapılması • Yapı stoğu envanterinin çıkarılması ve depreme dayanıklılıklarının belirlenmesi, • Mevcut riskin arttırılmaması için deprem etkilerini göz önüne alan kent planlaması ve arazi kullanım düzenlemelerinin yapılması, • Mevcut riskin azaltılması için deprem direnci zayıf yapı ve alt yapının deprem performanslarının yükseltilmesinin yansıması, yapı ve alt yapının deprem yönetmelikliğine dayalı projelendirilerek inşasının sağlanması, • Konutlarda yaşayan nüfus verilerinin İlin risk haritasına işlenmesi, • Deprem senaryosuna göre tahmini kayıpların çıkarılması,
Bilinçlendirme, Farkındalık ve Eğitim Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim ve bilinçlendirme plan ve programlarının hazırlanarak uygulanması, • Afet yönetiminde görev alan personelin eğitimi ve gerekli bilgilendirmesinin sağlanması, • AFAD, MEB vb. kuruluşlar öncülüğünde okullarda uzman kişilerce deprem eğitimlerinin verilmesi ve tatbikat yaptırılması, • Toplanma alanları konusunda bina ile site yöneticileri başta olmak üzere halkın bilgilendirilmesi, • Bina girişlerine toplanma alanları panolarının yerleştirilmesi, • Deprem bilincini oluşturmak için halka deprem broşürlerin dağıtılması, • Kamu spotlarının oluşturulması/ arttırılması, • Tatbikat ve eğitim yaptırma yetkisi olan Kurum ve Kuruluşların eğitim içeriklerinin güncellenmesi,
Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Zarar Azaltma Planları	<ul style="list-style-type: none"> • Kısa, orta ve uzun vadeli Zarar Azaltma Planlarının hazırlanması, güncel tutulmasının sağlanması, uygulanabilirliğinin kontrollerinin yapılması ve sonuçlarının toplumla paylaşılması,
Risk Altındaki Kritik Tesis ve Altyapının Güçlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Depreme dayanıksız kritik yapılarının (kamu kurumları, hastaneler, okullar, sanayi yapıları vb.) belirlenmesi incelemesi ve güçlendirme sistemlerinin geliştirilmesi, • Altyapı ve üst yapının iyileştirilme ve güçlendirmesi için yöntem geliştirilmesi ve değerlendirmesi,
Tarihi eser, çevre ve doğal hayatın korunması	<ul style="list-style-type: none"> • Tarihi yapılarının tehlike ve risk envanterinin çıkarılması, • Risk düzeyi yüksek olan tarihi yapılar için gerekli risk azaltma planlarının yapılarak, güçlendirme çalışmalarına hızlı bir şekilde uygulanması,

<p>İmar Planları</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Belirlenen mevcut barınma alanlarının imar planlarına konulması, • İmara açılacak yeni yerleşim alanları için hazırlanan imar planlarına deprem toplanma alanlarının belirlenerek konulması, • Gaziantep İli için hazırlanacak tehlike ve risk haritasının gözönüne alınarak yeni imar uygulamaların yapılması, • İmara açılacak yeni yerleşim alanları için hazırlanan imar planlarına acil durum yollarının belirlenerek konulması,
<p>Afet Mevzuatı</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel yönetimlere özellikle de Büyükşehir Belediyelerine afet öncesi çalışmalar veya risk yönetimi gibi “afetlere hazırlık-zarar azaltma-” konularında; kanunla düzenlenmek üzere etkin sorumluluklar verilmelidir. • Gaziantep İnşaat Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan “Gaziantep Deprem Master Planı Yol Haritası Çalıştay Sonuç Raporu” çalışmalarında belirlenen ilke ve esasların öncelikle dikkate alınması, • Yetkinlik gerektiren bir denetim sistemi, mali sorumluluk sigorta sistemi ile birlikte yeniden düzenlenmesinin sağlanması, • Haksahipliği ile ilgili mevzuat güncelleştirme çalışmalarının yapılması, • Risk azaltmada yapı denetiminin etkinleştirilmesi,
<p>Afet Sigortası</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riskin transferi için deprem sigortası ve afet bonolarının geliştirilmesi, • Sigorta sisteminin yaygınlaştırılması, • Belediye teşviki ile binaların sigortalanmasının sağlanması,
<p>Kentsel Dönüşüm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • İl ve ilçeler dahil risk haritasının çıkarılması, çıkartılacak risk haritasına göre, Islahiye, Nurdağı, köyler, mühendislik hizmeti almamış eski yapılar gibi depremde zarar görme risk düzeyi daha yüksek olduğu yerlerden başlanarak kentsel dönüşüm çalışmalarının yapılması, • Kentsel dönüşüm veya toplu yenileme çalışmalarında, halkın içinde olacak şekilde projelerin yapılması, • Hazırlanacak İlin risk haritası dikkate alınarak tek bir kurum tarafından koordine edilerek kentsel dönüşümün planlanması,
<p>Kamu Binalarının Güvenliği</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Depreme dayanıksız kamu kurumlarının (hastaneler, okullar, vb.) belirlenmesi, incelenmesi ve güçlendirme sistemlerinin geliştirilmesi, • Yeni inşa edilecek kamu kurumlarının zeminlerinde deprem izolatörü vb. destekleyicilerin konulması,

2. HAZIRLIK	
KONU BAŞLIĞI	ÖNERİLER
Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri	<ul style="list-style-type: none"> Tahmin ve erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi, Deprem istasyonlarının sayısının artırılması,
Gaziantep Afet Müdahale Planı	<ul style="list-style-type: none"> Gaziantep İl Afet Müdahale Planı kapsamında hazırlanan çalışma grubu planlarının kontrol ve denetim mekanizmasının geliştirilmesi, Yasal sorumluluğu olan kurumlarla detaylı şekilde planlanarak planın hazırlanması ve güncel tutulması (personel, araç, alanlar vb.) sağlanması, Afet öncesi planın uygulama konusunda görevli kurumlarla eğitim, bilgilendirme ve tatbikatların düzenli olarak yapılması, Planda görevli tüm personelin sürekli hazır durumda kalınması için gerekli çalışmaların sağlanması, İlgili yönetmelik gereği İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunun yılda 2 kez toplanmasının sağlanması, İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunun İlin afet riskleri azaltma konusunda kararlar alınması ve bu çalışmaların takip edilmesinin sağlanması,
Afet Lojistik Depoları	<ul style="list-style-type: none"> İlimizde bulunan afet cep lojistik deposunun bir afet durumunda yetersiz kalacağı, bu nedenle ilimizde AFAD lojistik deposunun kurulmasının sağlanması,
Toplanma ve Barınma Alanları	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut belirlenen toplanma alanlarının nüfus yoğunluğu ve yerleşim durumu göz önüne alınmadan belirlendiği, bu nedenle toplanma alanlarının iyi planlanarak tekrar belirlenmesi, Toplanma alanları belirlenirken toplanma alanı kriterlerini sağlayacak alanların seçilmesi, Belirlenen mevcut barınma alanlarının alt yapılarının afet öncesi hazırlanarak, afet durumunda hazır tutulmasının sağlanması, Altyapısı hazır hale getirilen barınma alanlarının afet öncesi sosyal amaçlı (miting, konser alanı vb.) veya otopark gibi amaçlar için kullanılmasının sağlanması,
Eğitim ve Tatbikat	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim, bilgilendirme ve tatbikatların sürekliliğini sağlanması, Muhtarlar, bina ile site yöneticileri ve halkında eğitimlere ve tatbikatlara katılımının sağlanması,

Gönüllülük Sistemi	<ul style="list-style-type: none"> • AFAD gönüllü sayısını arttırılması için çalışmaların yaptırılması, • Uygulamalı gönüllü eğitimlerinin planlaması ve tatbikatlarının yaptırılması, • Her mahalleden belirli sayıda AFAD gönüllüsü seçilerek, bir afet durumunda halka toplanma alanı vb. konularda bilgilendirme yönlendirme yapmasının sağlanması, • Belirlenecek mahallelerde afet müdahale ekipmanlarının yer alacağı deprem konteynerlerin konulması,
İkaz ve Alarm Sistemi	<ul style="list-style-type: none"> • İkaz ve alarm sistemlerinin geliştirilmesi, • İkaz ve alarm güvenlik işaretlerinin ne anlama geldiği ile ilgili halka gerekli bilgilendirmenin yapılması,
İncinebilir Gruplar	<ul style="list-style-type: none"> • Afet öncesi incinebilir gruplarına giren kişilerinin belirlenmesi ve gerekli çalışmaların yapılmasının sağlanması,

3. MÜDAHALE	
KONU BAŞLIĞI	ÖNERİLER
Haber Alma, Ulaşım	<ul style="list-style-type: none"> Afetlerde görev alacak tüm ekipler arasında telsiz ve frekans birliği sağlanması, İlimizde kurulan 112 acil çağrı sistemi ivedi olarak faaliyete geçirilmesi sağlanması,
Koordinasyon	<ul style="list-style-type: none"> Afet öncesi, sırası ve sonrasında TAMP planında belirtilen çalışma grupları arasında koordinasyon görevi olan Kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanması,
Arama Kurtarma, İlk Yardım, Tahliye, Toplu Yardım	<ul style="list-style-type: none"> İlgili Kamu kurumları ve STK lar işbirliği sağlanarak arama kurtarma personeli sayısının artırılması, Gönüllü arama kurtarma sayısının artırılarak, gönüllere uygulamalı arama kurtarma eğitiminin verilmesi ve belli aralıklarla tatbikat yapılması, Arama kurtarmada kullanılacak malzeme ve ekipman teçhizat kapasitenin artırılması,
Yiyecek, Su, İlaç vb. Yaşamsal İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> Belirlenen toplanma alanlarının afet öncesi gerekli altyapının (içme suyu, kirli su, elektrik vb.) yapılması, Belirlenen toplanma alanlarına ihtiyaç duyulabilecek yiyecek, su, sağlık hizmeti gibi çalışmalarının afet öncesi planlaması,
İkincil Afetleri; Yangın, Bulaşıcı Hastalıklar vb.	Afetlerde meydana gelebilecek ikincil afetlere karşı ilgili kurumlar tarafından gerekli planlamaların yapılması,
Basın ve Halkla İlişkiler	<ul style="list-style-type: none"> Afet anında ilgili kurum ve kuruluşların afete ilişkin olarak yaptığı çalışmalarını yetkilendirilmiş basın sözcüsü tarafından belirli aralıklara basına ve halka doğru bilgilerinin duyurulmasının sağlanması, Afet anında yetkilendirilmiş basın sözcüsü dışında basına demeç verilmesi için gerekli planlamaların yapılması,

4. İYİLEŞTİRME	
KONU BAŞLIĞI	ÖNERİLER
Hasar tespit	<ul style="list-style-type: none"> • Hasar tespitinde görevli personellere düzenli aralıklara hasar tespiti ile ilgili eğitim verilmesi, • İlgili mühendis odalarından destek alınarak hasar tespitinde görevli personel sayısının artırılması sağlanması, • Hasar tespitinde ihtiyaç duyulabilecek yazılım ve teknolojik donanım kapasitenin artırılması,
Psikososyal Destek	<ul style="list-style-type: none"> • Afet zamanında psikososyal çalışma grubunda görev yapacak personellere düzenli aralıklara eğitim verilmesi, • İlgili STK'lardan destek alınarak psikososyal çalışmalarında görevli personel sayısının artırılması sağlanması,
Sağlık ve Tıbbi Servisler	<ul style="list-style-type: none"> • Hasta yatak sayısının artırılması, • KBRN dekontaminasyon ünitesi ve yanık üniteleri sayısının artırılması çalışmalarının yapılması,
Geçici Barınma, Kalıcı Konut İnşası, Yeniden Yapılanma	<ul style="list-style-type: none"> • Geçici barınma alanları olarak kullanılan tesislerin güncel tutulması ve kapasitelerinin tahmini barınma ihtiyacına göre planlaması, • Haksahipleri için kalıcı konut yapılacak alanların belirlenmesi, belirlenen alanların imar uygulamalarının afet öncesi yapılmasının sağlanması, • Afet sonrası şehrin yeniden yapılanması ile ilgili planın hazırlanması,
Ekonomik İyileştirme İçin Programlar, Mali Destek	<p>Afet sonrası şehrin yeniden yapılanması ile ilgili yapılacak çalışmalar için ekonomik programlar ve mali destek planlarının hazırlanması,</p>

SONUÇ VE ÖNERİLER

Uluslararası deneyim, risk azaltmak üzere yapılan bir birim harcamanın, yedi birim kaybı önlendiğini göstermektedir. Tehlike olayının değiştirilmesi mümkün olmadığına göre tehlikelerden etkilenmemeyi mümkün hale getirmek gerekmektedir. Bunun yolu da afetlerin oluşmasına yol açan tüm kentsel unsurların bu amaca yönelik olarak düzenlenmesi ve riskleri sürekli azaltacak bir sistemin oluşturulması gerekmektedir. Afetlere karşı kent yönetimini ve tüm karar mercilerini eyleme geçirmek üzere izlenecek bir program acilen ortaya konulmalıdır. Bu konuda, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi tarafından 13.01.2018 tarihinde hazırlanan. ***Gaziantep Deprem Master Planı Yol Haritası Çalıştay Sonuç Raporu'nda*** belirlenen ilke ve esaslar öncelikle dikkate alınmalıdır.

Raporun sonuç ve önerileri aşağıda maddeler şeklinde sıralanmıştır.

- 1) Yapı güçlendirme (okul, hastane, köprü viyadük, tarihi ve kültürel yapılar dışında) kentlerimizin niteliksiz çevrelerinin ömrünü uzatacağından bunun yerine, özellikle kentlerimizin yüksek riskli alanlarında, kentsel dönüşüm çalışmaları bir an önce başlatılmalıdır. Bunun gerçekleşebilmesi için de yapılacak uygulamalardan tarafların tamamının kazanması (kazan-kazan) sağlanmalıdır.
- 2) Yetkinlik gerektiren bir denetim sistemi, mali sorumluluk sigorta sistemi ile birlikte yeniden düzenlenmelidir. İl ve ilçe merkezlerinin yanı sıra deprem üretme potansiyeli olan fayların bulunduğu kırsal alanlarda da en riskli bölgelerden başlayarak zarar azaltma projelerine başlanmalı ve ayrıca, planlı yapılanma statüsü ile bu alanlardaki yapılanmalar disiplin altına alınmalıdır.
- 3) İl düzeyinde etkin bir “Haberleşme ve İletişim Sistemi” afet anında, kesilmeyecek ve bloke olmayacak, hızlı ve etkili olacak biçimde kurulmalıdır. TRAC v.b gönüllü örgütler ile koordineli biçimde mevcut kapasite ve kapsam genişletilmelidir.

- 4) Afete hazırlık gibi topyekûn çalışmayı gerektiren konularda sivil toplum örgütleri ile beraber ve kurumlar arası işbirliği mutlaka oluşturulmalıdır. Kentteki her hangi bir operasyonun başarısı, kentin yaşanabilir ve çevrenin sürdürülebilir kılınması, yerel toplumsal desteğin sağlanmasına bağlıdır. Özellikle de kentsel dönüşüm veya toplu yenileme çalışmalarında, halkın içinde olmadığı hiç bir projenin başarılı olma şansı yoktur.
- 5) Afetlere karşı bilinçli ve duyarlı bir toplum için “eğlenerek eğitmenin” merkezi olarak ifade edilebilecek “Afet Önleme ve Eğitim Merkezleri” nin yerel idareler tarafından kurulması teşvik edilmelidir. Dünyadaki örneklerinde olduğu gibi bu merkezler; ilkyardım deneyim bölümü, deprem sarsıntı odası, duman deneyim odası, yangın söndürme deneyim bölümü, 5D deprem animasyon deneyim bölümü, fırtına, sel, taşkın, tsunami deneyim v.b. simülasyonlarından oluşan merkezlerdir.
- 6) Yerel yönetimlere özellikle de Büyükşehir Belediyelerine afet öncesi çalışmalar veya risk yönetimi gibi “afetlere hazırlık-zarar azaltma-” konularında; etkin sorumluluklar verilmelidir.

KAYNAKLAR

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi. (2018). *Gaziantep Deprem Master Planı Yol Haritası Çalıştay Sonuç Raporu*. Gaziantep. 13.01.2018.

Gaziantep İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü. (2019). *Gaziantep İl Afet Müdahale Planı*. Gaziantep AFAD Yayını. 2019.

MEDAK. Medikal Arama Kurtarma Derneği. *Afet Yönetim Sistemi*. <https://www.medak.org.tr/faydali-bilgiler/faydali-bilgiler/> 07.06.2020.